

LEDER

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Nyttig viden om kurser som redskab

I dette nyhedsbrev kigger vi grundigt på idrætsrelaterede uddannelser i anledning af offentliggørelsen af hele tre delrapporter om emnet, som Idan i løbet af året har udarbejdet for Danmarks Idræts-Forbund (DIF).

Rapporterne bekræfter den generelle tendens til, at hele idrætssektoren er i vækst og udvikles i et stadigt mere kompliceret samspil mellem den offentlige sektor, den private sektor og den civile sektor, hvor foreningslivet og idrætsorganisationerne traditionelt har tegnet det meste af butikken i dansk idræt.

Udviklingen på uddannelsesområdet bør give anledning til seriøse overvejelser, og vi giver med dette nyhedsbrev bolden op til en debat om uddannelse og forskning på idrætsområdet.

Men lad os samtidig dvæle ved den positive tendens, at tusindvis af danskere fortsat arbejder som frivillige trænere og ledere i landets idrætsforeninger. Idans delrapport om 'Idrættens uddannelses- og kursusbehov set fra medlemmernes perspektiv' bekræfter, at idrætsorganisationer og specialforbund generelt leverer varen i form af små og store kurser, der løbende klæder nye som gamle frivillige på til at gøre et fremragende stykke arbejde i landets idrætsforeninger.

De medlemmer af foreninger i Aalborg, der har svaret på Idans undersøgelse, erklærer sig eksempelvis nærmest overstrømmende tilfredse med kvaliteten af foreningernes trænere. En meget større anerkendelse kan de frivillige i foreningerne ikke få for deres arbejde.

fortsættes...

Indhold:

- Idrætsrelaterede uddannelser i vækst
- Store omvæltninger på universiteterne
- Flere læser idræt på universiteterne
- Fællesskab motiverer til uddannelse
- Er idrættens uddannelser på vildspor?
- Idan holder juleudsalg

Foto: Colourbox

Antallet af idrætsrelaterede uddannelser og studerende er steget markant inden for de seneste år.

Idrætsrelaterede uddannelser i voldsom vækst

Idrættens traditionelle uddannelsesudbud for frivillige i foreningslivet skal i fremtiden konkurrere med en eksplosion i antallet af studerende med idrætsfokus på det offentlige og private uddannelsesmarked.

Af Henriette Bjerrum, Idrættens Analyseinstitut

En helt ny kortlægning af offentlige og private idrætsrelaterede uddannelser i Danmark afdækker en stor stigning i antallet af studerende, der fordyber sig i idrætsrelaterede uddannelser.

Både i den offentlige og den private sektor nærmest eksploderer de idrætsrelaterede uddannelsesudbud i disse år, viser kortlægningen. Den danske tradition for en idrætsmodel domineret af uformelle uddannelsesstilbud i den foreningsbaserede sektor målrettet frivillige ledere og trænere suppleres dermed i stigende grad af en professionalisering af hele idrætssektoren.

Siden år 2000 er antallet af studerende ved universiteternes idrætsuddannelser på bachelorniveau næsten fordoblet fra 597 studerende i 2000 til 1.056 i 2009. Optaget stiger fortsat, og i 2011 optog idrætsuddannelserne i alt 491 bachelorstuderende mod 219 i 2001.

Tallene fra universiteternes idrætsstudier er blot ét eksempel på et uddannelses-

område i voldsom vækst. Kortlægningen, der er udarbejdet af Idrættens Analyseinstitut for Danmarks Idræts-Forbund, ser bredt på idrætssektoren og medtager uddannelser med særlig specialisering i sport/idræt på det merkantile, det pædagogiske og det sundhedsfaglige område.

Ser man på alle de medtagne uddannelser, var anslået 15.387 studerende i foråret 2011 i gang med en idrætsfaglig specialisering eller uddannelse alene på de offentlige uddannelser. De fleste af disse studerende tager en mellemlang pædagogisk eller sundhedsfaglig uddannelse, hvor de har valgt en idrætsfaglig specialisering som for eksempel linjefaget på læreruddannelsen.

Ca. 3.000 af de studerende, der er medtaget i kortlægningen, er mere direkte orienteret mod idrætssektoren.

De nye offentlige tilbud

I forhold til antallet af studerende fylder de traditionelle idrætsuddannelser som seminariernes idrætslinjer og universiteter-

fortsættes...

Såvel uddannelsesanalysen som den ligeledes igangværende frivillighedsundersøgelse blandt foreninger under DIF antyder, at de foreningsledelser, der formår at prikke de rette folk på skulderen med det rette kursustilbud på det rette sted på det rette tidspunkt og ved den rette (sociale) anledning, også generelt har lettest ved at rekruttere fremtidige ledere og trænere

Faktisk tyder noget på, at glæden ved den konkrete idrætsgren og forankringen i foreningen gennem dens sociale liv er noget af det, der tæller allermost, når fremtidens frivillige ledere og trænere skal rekrutteres og uddannes.

Det er da ikke nogen dårlig viden at have med til julefrokosten i den lokale forening. Så lad os hermed ønske god rekruttering. Bare 'fyld på' med god mad og drikke. Så løser det sig.

NYT FRA IND- OG UDLAND

Foto: Jean-Etienne Minh-Duy Poirrier/Flickr

238 mio. euro til idræt i EU

EU-kommissionen har præsenteret sit forslag om støtte i EU's program for uddannelse, ungdom og idræt.

I forslaget ligger et samlet beløb på 238 mio. euro til idrætten, som skal fordeles over årene 2014-2020, hvilket giver et årligt beløb på 34 mio. euro til idrætsområdet.

Pengene kommer til at gå til projekter på tværs af nationer, og de er både rettet mod offentlige organisationer og organisationer i civilsamfundet.

Midlerne skal efter planen bruges på at implementere retningslinjer eller anbefalinger inden for områder som f.eks. god ledelse og deltagelse i idræt og fysisk aktivitet.

Idan/Play the Game har gennem EU-kommissionens såkaldte 'Preparatory actions' – dvs. projektpenge, der er afsat til forsøgsprojekter inden for EU på idrætsområdet – modtaget støtte til et projekt, der i samarbejde med en række eksperter i andre lande ser på god ledelse i internationale idrætsorganisationer.

nes idrætsuddannelser fortsat langt mest i landskabet, men en række nye specialiserede uddannelser viser en vækst i antallet af studerende, der ikke primært har fokus på at undervise i idræt, men på fremtidig beskæftigelse med relation til idrættens organisering, fysiske rammer og erhvervs-mæssige potentiale.

Siden 2000 er der således kommet 37 nye idrætsrelaterede uddannelsesstilbud. Særligt tre uddannelsesområder er nye spillere i idrætssektoren: De erhvervsfaglige uddannelser, efter- og videreuddannelserne samt en række merkantile uddannelser, der alle er etableret siden 2000.

De første idrætsrelaterede erhvervsuddannelser var greenkeeperuddannelserne, som blev etableret, fordi golfklubberne havde behov for specialiseret arbejdskraft til at vedligeholde golfbanerne optimalt. Dette fokus på faciliteternes betydning har haft afsmittende effekt på andre aftagere og interessenter, og siden er groundsmanduddannelserne, uddannelsen til svømmebadsassistent samt natur og friluftsfremidleruddannelsen kommet til med drift og pleje af faciliteter som centrale dele af uddannelserne.

Udviklingen af merkantile uddannelser med fokus på sportsmanagement og events markerer et skred fra en idrætssektor, der primært er organiseret gennem frivillighed og brugerdemokrati, til et mere kommercielt fokus, der også handler om professionel ledelse af idrætsaktiviteter, idræt som events og idræt som turisme.

En del af det nye uddannelsesmarked består af idrætsrelaterede efter- og videreuddannelser, der er kommet til, siden det i 2001 blev muligt for offentlige institutioner at udbyde sådanne kurser som indtægtsdækket virksomhed. Her fungerer idrætten ofte som ekstra trækplaster i etablerede uddannelser som den pædagogiske diplomuddannelse eller diplom i ledelse.

Et vildtvoksende privat marked

Den store vækst på området afspejler sig ikke kun i offentlige uddannelser, men i

Foto: Florin Gorgan/Flickr

Nye uddannelser siden 2000

- 9 erhvervsfaglige uddannelser
- 8 merkantile specialiseringer/uddannelser
- 4 pædagogiske specialiseringer
- 5 nye specialiseringer på lange videregående uddannelser
- 11 videre- og efteruddannelsesstilbud

lige så høj grad i en sand underskov af kurser og uddannelser inden for forskellige grene af idrætten, der udbydes af private aktører.

Generelt er det vanskeligt at sige ret meget om 'førbilledet' for den private sektor, da sektorens uddannelsesudbud ikke tidligere er blevet opgjort, men det er sigende, at Idan ved en registrering af private uddannelser på fitnessområdet i 2008 blot registrerede ni udbydere af forskellige fitnessuddannelser. Idans nye kortlægning sætter navn på 59 private uddannelsesudbydere, hvoraf 25 er fitnessrelaterede.

Efter fitness er det næststørste uddannelsesområde på det private marked uddannelser med fokus på 'krop og sind' efterfulgt af danseuddannelser og kampsportsuddannelser.

To af de private uddannelser er SU-godkendte og er dermed også reguleret i det offentlige uddannelsessystem. I den anden ende af skalaen finder man private uddannelser, der blot varer en weekend eller 14 dage.

fortsættes...

Tabel 1: Mange vælger en idrætsrelateret uddannelse

Uddannelse	Antal studerende, forår 2011
Erhvervsfaglige uddannelser	309
Korte videregående merkantile uddannelser	135
Mellemlange videregående uddannelser	12.627
Lange videregående uddannelser	2.001
Videre- og efteruddannelser	315
I alt	15.387

Anslået antal studerende på idrætsrelaterede uddannelser og specialiseringer i foråret 2011.

Fokus på foreningsdrift i København

Der skal fokus på den daglige drift af foreninger i udsatte byområder i København. Derfor åbner Københavns Kommune for, at foreninger med mere end 250 børne- og ungemedlemmer i udsatte byområder kan søge særlige integrationsmidler til at ansætte såkaldte ressourcepersoner.

Ansættelsen af ressourcepersoner skal give foreningerne mulighed for at frigive ekstra kræfter til at modtage, rumme og fastholde etniske minoritetsbørn. Mange foreninger i udsatte byområder bliver ifølge Københavns Kommune udfordret i forhold til sociale problemer, rekruttering af frivillige og indkrævning af kontingent.

Københavns Kommune har afsat 1,2 mio. kr. årligt, som forventes at blive fordelt mellem fem foreninger. Pengene bliver uddelt for tre år ad gangen, og foreningerne har efter bevillingsperioden mulighed for at søge igen.

Den særlige pulje til ansættelse af ressourcepersoner indgår i Københavns Kommunes nye 'Politik for udsatte byområder', hvor ét af fokusområderne er større fokus på strategier for drift samt fortsættelse og forankring af projekter, som har en påviselig effekt på bl.a. integrationsområdet.

Fyrtårnsprojekter i Firmaidrætten

Frem mod 2014 skal fire fyrtårnsprojekter løfte medlemstallet i Dansk Firmaidrætsforbund med cirka 50.000 medlemmer. Satsningen ventes at løbe op i 16 mio. kr.

Dermed går også landets tredje største idrætsorganisation på linje med DIF og DGI i offensiven for at trække især voksne idrætsudøvere til foreningsidrætten.

Målet er bl.a. at engagere 200.000 danskere i firmaidrætsaktiviteter ved siden af de 320.000 regulære medlemmer af forbundets foreninger. Lykkes det herudover at indfri ambitionen om en egentlig medlemsfremgang på cirka 50.000, vil antallet af aktive i og omkring Firmaidrætten, medlemmer som ikke-medlemmer, nærme sig 600.000 i 2014.

Samtidig satser Firmaidrætten på at give sundheds- og motionstilbud til eleverne på landets erhvervsskoler. Idræt er ikke et obligatorisk fag på erhvervsskolerne, og generelt er eleverne mindre idrætsaktive end deres jævnaldrende. Målet med projektet er at forbedre elevernes motions- og sundhedsvaner, men også at begrænse frafaldet på skolerne.

På det idrætslige område igangsætter Firmaidrætten fodboldprojektet Kollegabold, der ligesom DGI og DIF's nye fodboldsatsninger skal spilles på små kunstgræsbaner, men med større fokus på konkurrenceelementet.

Endelig indgår i Firmaidrættens satsning konceptet Bike & Run Stafetten, hvor to cyklister og tre løbere til sammen gennemfører en maratondistance.

Idrætssektoren i fremtiden

Der er med andre ord meget stor forskel på de idrætsrelaterede uddannelsers form og indhold, især de private idrætsuddannelser udgør et område, hvor det er svært at vurdere kvaliteten af uddannelserne, antallet af deltagere/studerende og deres fremtidige jobmuligheder.

Men generelt viser kortlægningen en stigende målsætning blandt mange passionerede idrætsinteresserede om at gøre deres interesse til en levevej.

Udviklingen antyder også, at uddannelsesinstitutionerne – muligvis animeret af taxameterordninger – gør sig store anstrengelser for at tiltrække idrætsinteresserede studerende. I fremtiden vil en ny type idrætsprofessionelle strømme ud af ud-

dannelsesinstitutionerne, hvilket potentielt kan få stor betydning for organiseringen af idrætten i Danmark, såvel i den offentlige som i den private og den civile sektor.

Om undersøgelsen

Kortlægningen af idrætsrelaterede uddannelser i Danmark er udført af Idræt Danmark og er delrapport 1 i tre udgivelser om uddannelse. Hent de tre rapporter på Idan.dk.

Kortlægningen omfatter ikke idrætsorganisationers og idrætsamvirkers udbud af kurser med fokus på frivillige ledere, trænere og medlemmer i den foreningsbaserede idræt.

Foto: Poffoto/Peter Hove Olesen

Instituttleder Else Trangbæk, her fotograferet i 2008, ser både problemer og muligheder i den planlagte sammenlægning af Institut for Idræt ved Københavns Universitet med Institut for Human Ernæring.

Store omvæltninger på universiteterne

Antallet af idrætsstuderende vokser kraftigt, samtidig med at de rene idrætsinstitutter forsvinder, og faget bliver koblet sammen med sundhedsorienterede uddannelser. Institut for Idræt på KU er det næste i rækken.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

En mindre revolution er i gang på universiteternes idrætsuddannelser.

Aldrig har så mange unge studeret idræt på bachelor- eller kandidatniveau, men hånd i hånd med det veritable boom i antallet af studerende forsvinder de

dedikerede idrætsinstitutter. Faget bliver i stigende grad kædet sammen med sundhedsorienterede uddannelser og får et bredere perspektiv.

Den 15. december skal bestyrelsen for Københavns Universitet afgøre, om den vil fusionere fire af universitetets fakulte-

fortsættes...

Foto: Telenor Arena

Multiarena dropper fodboldbanen

Telenor Arena ved Oslo, er så økonomisk presset, at ejeren har smidt det lokale Tipeligehold Stabæk Fotball på porten for at koncentrere sig om koncerter og events.

Telenor Arena åbnede i 2009 dørene til Nordeuropas største indendørs fodboldarena med 15.000 siddepladser og kunstgræsbane. Den multifunktionelle arena til en halv mia. norske kroner skulle virkelig gøre drømmen om en sportslig og kulturel dynamo i forstadskommunen Bærum.

I dag ligner drømmen mere et mareid: Trods enkelte spektakulære events har arenaen siden åbningen været i permanente økonomiske vanskeligheder.

Det er Telenor Arenas ejer, holdingselskabet Euroforum AS, der vil have fodbolden ud af arenaen. Ifølge bestyrelsesformanden Didrik Schnitler koster det arenaen 60 mio. norske kr. om året at være hjemmebane for klubben, fordi kampene blokerer for mere profitable koncerter, messer og andre former for events.

Nu er kunstgræsbanen fjernet. I stedet skal Stabæk Fotballs kampe indtil videre spilles på den gamle hjemmebane Nadderud.

Sponsorpenge går til mandesporten

The Commission on the Future of Women's Sport i England har udgivet rapporten 'Big Deal?', der belyser kvindesportens andel af sponsormarkedet og potentiale som investeringsobjekt. Rapporten slår fast, at mandesporten dominerer sponsorinvesteringerne trods et potentiale i kvindesporten, der bl.a. har oplevet stigende seertal gennem de seneste år.

Ifølge rapporten tager mandesporten 61,1 pct. af værdien på sponsoraftalerne i Storbritannien.

Modsat får den rene kvindeidræt kun 0,5 pct., mens 38,4 pct. af værdien af sponsoraftalerne går til, hvad rapporten kalder 'blandet sport'.

På tv-siden har der ifølge rapporten over de seneste år været en stigning i interessen for kvindesport. Bl.a. har der været et en stigning i antallet af tv-seere til kvindernes VM i fodbold og Wimbledon's kvinderække.

Rapporten peger på de kommende olympiske lege i London, hvor verdens øjne vil hvile på England og de mange kvindelige atleter, som en oplagt platform for at investere i kvindesport.

ter til to. Sker det, bliver Institut for Idræt lagt sammen med Institut for Human Ernæring fra den tidligere Landbohøjskole. Dermed vil det sidste 'rene' idrætsinstitut i Danmark være fortid, efter at Aarhus Universitet tidligere i år nedlagde Institut for Idræt som selvstændigt institut og lagde idrætsstudiet ind under Institut for Folkesundhed ved det sundhedsvidenskabelige fakultet Health.

I København vil det nye ernærings- og idrætsinstitut blive placeret under et nyt naturvidenskabeligt superfakultet 'Science', men universitetets oplæg til fusion rummer samtidig en klar målsætning om at styrke forskningen i "livsstil, trivsel, sundhed og sygdomsforebyggelse".

Blandede følelser

Ifølge Else Trangbæk, der er professor og leder af Institut for Idræt, er fusionsplanerne blevet modtaget med blandede følelser blandt en del medarbejdere, inklusive hende selv.

"Når du spørger en gammel historiker som mig, så er jeg da ked af det," siger Else Trangbæk med henvisning til instituttets mere end 100 år gamle rødder i først Statens Gymnastikinstitut og senere Danmarks Højskole for Legemsøvelser.

Hun sætter spørgsmålstegn ved, om fusionen vil skabe de forventede økonomiske og faglige gevinster med to institutter placeret på forskellige adresser og med meget forskellige kulturer og arbejdsområder. Men ifølge Else Trangbæk gælder det om at få det bedste ud af sammenlægningen.

"Alt det vi laver i dag, kan vi blive ved med, og der er jo ikke én, der ikke synes, at der kan være potentialer mellem fysisk aktivitet og ernæring og kost – både på det brede idrætsområde og det elitære. Derfor er det udfordringen at skabe et nyt rum, hvor vi kan gøre noget sammen," siger Else Trangbæk, der peger på, at Institut for Idræt allerede samarbejder med Institut for Human Ernæring om et par forskningsprojekter.

Fusionsoplægget lægger herudover op til at oprette en ny bacheloruddannelse med arbejdstitlen 'Idræt og Ernæring' ved siden af den eksisterende idrætsuddannelse, ligesom et nyt Center for Fysisk aktivitet, Ernæring og Sundhed er på tegnebrættet.

Øget fokus på sundhed

Ændringerne i København og Aarhus er blot de seneste eksempler på, at idræt og sundhed bliver bundet sammen på de videregående uddannelser, som i dag har et langt bredere perspektiv end blot at ud-

Der er brug for kritisk forskning i, hvad det betyder, når sundhedsdagsordenen vinder frem i idrætten, mener professor Jørn Hansen fra Syddansk Institut.

danne idrætslærere til bl.a. gymnasiet.

Allerede i 1991 skiftede idrætsuddannelsen ved Odense Universitet, nu Syddansk Universitet, navn til Idræt og Sundhed, og Institut for Idræt og Biomekanik ligger under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Da Aalborg Universitet for blot fire år siden etablerede en ny idrætsuddannelse, blev den fra begyndelsen lagt ind under Institut for Medicin og Sundhedsteknologi.

Universiteterne afspejler dermed en udvikling, som også den organiserede idrætsbevægelse har gennemlevet, mener Else Trangbæk, der i en årrække var medlem af Danmarks Idræts-Forbunds (DIF) bestyrelse.

"Tidligere var det i DIF indforstået, at det var sundt at gå til idræt. Det blev ikke italesat på samme måde, som det gør i dag. Men idrætsbevægelsen har flyttet sig, fordi man er i takt med tiden, og tiden har ikke kun behov for indsigt i idræt, men i fysisk aktivitet i bred forstand," siger Else Trangbæk, der ikke umiddelbart ser noget alternativ til udviklingen.

"Jeg tror da også, at nogle ser med en vis bekymring på, at idrætsbevægelsen skal løse velfærdsopgaver. Men sådan er dét. Hvis vi ikke gør det, vil andre gøre det. Vi befinder os alle sammen på et mærkeligt marked. Det gør idrætten, og det gør vi."

Et parløb med risici

Ifølge professor og tidligere institutleder Jørn Hansen fra Syddansk Universitet afspejler udviklingen på universiteterne, at der er kommet langt mere samfundsfokus på at forebygge livsstilssygdomme gennem fysisk aktivitet. Men selv om sundhedsdagsordenen langt fra er ny i idrætten – allerede i sine spæde barndomsår i slutningen af 1800-tallet var den en del af datidens hygiejnebevægelse – er det efter hans mening ikke uden problemer at kæde sundhed og idræt så tæt sammen, som det nu sker igen:

"Meget af det, der har været idrættens særkende, har været forbundet med

fortsættes...

Foto: Steen Bille/DGI

DGI vedtager ny strategi

Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, DGI, vedtog ved sit årsmøde den 5. november en ny strategiplan frem mod 2015. Ambitionen er at blive foreningernes foretrukne samarbejdspartner i forsøget på at imødekomme befolkningens behov for idræt og motion.

I sit nye politiske program, Strategi 2015, opstiller DGI syv målsætninger, som DGI i de kommende fire år vil navigere efter for at rekruttere flere danskere til foreningslivet.

"Tidligere har vi fokuseret på, hvorledes vi kunne lave tilbud til foreningernes medlemmer og ledere i form af stævner, turneringer og kurser. Med Strategi 2015 flytter vi en god del af vores opmærksomhed over på feltet mellem foreningen og befolkning. Det kommer til udtryk i vores motto om at skabe flere aktive, flere medlemmer og flere frivillige," sagde DGI's formand, Søren Møller, om det, han kaldte 'det nye DGI' i sin beretning.

Strategi 2015 skal ses som DGI's samlede svar på den vifte af udfordringer, som organisationen mener, det organiserede idrætsliv står over for i de kommende år. I strategien bliver udfordringerne omsat til syv målsætninger for de næste fire års arbejde. De lyder i let forkortet udgave:

- DGI vil hjælpe foreningerne med at rekruttere flere frivillige
- DGI vil arbejde for, at flere danskere dyrker mere idræt og motion
- DGI vil forbedre de fysiske rammer for idræt og motion
- DGI vil tilbyde økonomisk attraktive it-løsninger, der kan styrke idrætsdeltagelsen og det frivillige arbejde
- DGI vil introducere flere moderne og fleksible idræts- og motionstilbud
- DGI vil have kommunerne til at sætte mere fokus på breddeidræt og motion
- DGI vil arbejde for, at idrætsforeninger bidrager til samfundsudviklingen

Bag prioriteringerne ligger et større analysearbejde, som har sat fokus på at sætte ord på de største udfordringer for den organiserede idræt.

Under ét afspejler strategien desuden, at DGI i stigende grad ser sig selv som en idrætsorganisation, der ikke kun har til opgave at servicere sine medlemsforeninger, men skal være med til at imødekomme samfundets bredere behov.

livsglæde, kreativitet og andre legende elementer. Det bliver underlagt en form for puritansk sundhedsfortolkning. Det sjove er ikke det afgørende. Det afgørende er, at du forbrænder kalorier. For at folk kan få lov til at spille fodbold, skal man næsten kunne påpege, at det sundt," siger Jørn Hansen.

Men set med bevillingsøjne giver den tættere sammenkædning nogle helt nye muligheder. Og den samfundsvidenskabelige idrætsforskning har også en vigtig rolle at spille, når det gælder sundhed, mener såvel Else Trangbæk som Jørn Hansen.

"Når man taler om sundhed, taler man ofte om det i en naturvidenskabelig sammenhæng, men sundhed kan i lige så høj grad som idræt belyses kulturelt og samfundsmæssigt. Der er brug for en kritisk diskussion af, hvad der sker, når sundhedsdiskursen ruller frem i idrætten. Men det kræver, at man ikke fastholder en snæver forståelse af idræt som ren sport. Hvis man fastholder et rigtigt idrætsbillede som humanistisk-samfundsvidenskabelig forsker, kan man få problemer med bevillingerne," vurderer Jørn Hansen.

Langt flere læser idræt på universiteterne

Ironisk nok forsvinder de rene idrætsinstitutter samtidig med, at idrætsuddannelserne aldrig har stået stærkere blandt de videregående uddannelser målt på antal studerende. Hvor landets universiteter i 2005 havde 1.141 ordinære bachelor- og kandidatstuderende, var antallet i oktober 2011 oppe på 1.828 studerende. En stigning fra 2005 til 2011 på ikke mindre end 60 procent.

Væksten har fundet sted på alle universiteter med idrætsuddannelser, men skyldes især oprettelsen af nye uddannelsesstilbud. På Aalborg Universitet er der blot fire år efter grundlæggelsen af idrætsstudiet tæt på 300 bachelor- og kandidatstuderende, og på Aarhus Universitet har en ny kandidatuddannelse rundet 100 studerende, samtidig med at der er skruet kraftigt op for optaget på bachelorstudiet.

Det store optag er i sig selv med til at ændre på uddannelsernes rolle.

Ifølge Jørn Hansen kan gymnasiernes behov for lærerkræfter ikke længere motivere det store optag af studerende, og cirka halvdelen af de studerende på Syddansk Universitet ori-

Foto: Aalborg Universitet

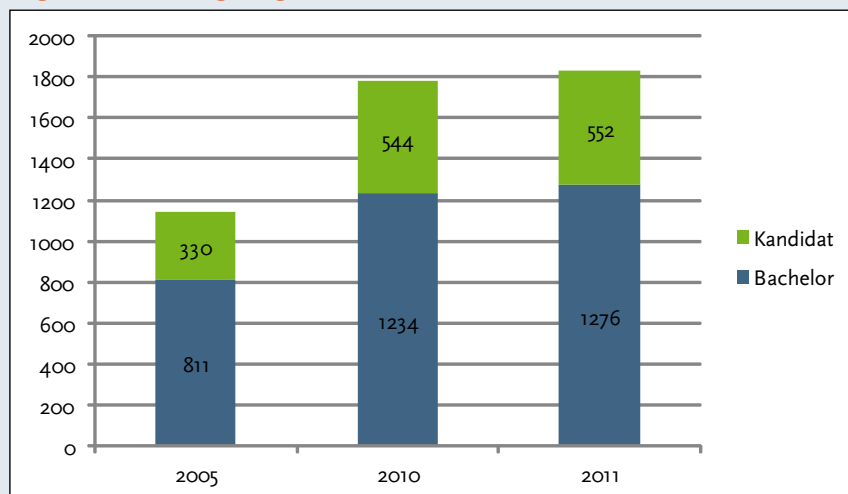
På blot fire år er Aalborg Universitet gået fra 0 til 276 idrætsstuderende.

enterer sig mod andre, ofte mere sundhedsrettede stillinger i bl.a. det offentlige.

"Der er meget at gøre for idrætskandidater i f.eks. kommunerne, men de skal selv være med til at skabe arbejdsmarkedet. Indtil videre går det dog ganske godt," siger Jørn Hansen, der også blandt de studerende fornemmer, at sundhedsaspektet i dag er blevet accepteret som en del af idrætsfaget.

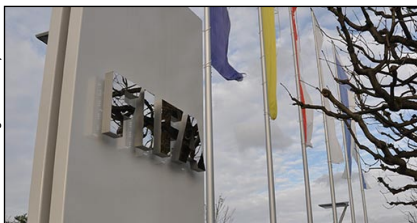
"De studerende, vi har nu, ved godt, at de læser Idræt og Sundhed. Tidligere kunne man godt møde en del, som spurgte, hvad man skulle med alt det der sundhedspjæt. I dag skal man ikke længere overbevise dem om, at det er relevant."

Figur 2: Stor stigning i antallet af idrætsstuderende siden 2005

Antal studerende på idrætsuddannelserne ved universiteterne. Samlet tal for Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Aalborg Universitet.

DBU-formand i ny FIFA-gruppe

FIFA's præsident, Sepp Blatter, præsenterede i oktober planerne for en reformproces i det skandaleombruste internationale fodboldforbund. Blandt tiltagene var tre nye 'task force'-grupper, der skal se nærmere på bl.a. en styrkelse af den etiske komité og større åbenhed i FIFA.

Én af de nye 'task force'-grupper får dansk deltagelse, da Blatter har tilbudt Allan Hansen, formand for Dansk Boldspil-Union (DBU), en plads i 'Transparency and Compliance'-gruppen.

Arbejdsgruppen skal bl.a. udarbejde en såkaldt 'code of conduct' – et regelsæt for opførelse – ligesom gruppen skal se på mulighederne for involvering af eksterne interessenter i beslutningsprocesser, nye retningslinjer for valget til FIFA-præsident, og processer for bud og valg af værtslande til verdensmesterskaber.

Udnævnelsen af Allan Hansen som medlem af 'task force'-gruppen kommer, efter at han på FIFA's kongres i juni i Zürich fra talerstolen rejste kritik af FIFA-ledelsen. På vegne af de nordiske lande opfordrede han til større åbenhed og reformer i organisationen.

Erfaren ekspert rådgiver FIFA

Ud over en række 'task force'-grupper skal en ny komité bestående af eksterne eksperter og interessenter komme med forslag til bedre ledelse i det internationale fodboldforbund, FIFA.

I spidsen for komitéen har FIFA i den forbindelse udpeget den schweiziske professor Mark Pieth, der er en sværvægter inden for arbejdet med anti-korruption. Tidligere har han for FN været med til at udrede 'Olie for mad'-programmet i Irak, ligesom han har arbejdet for store internationale organisationer som OECD og Verdensbanken.

På en pressekonference den 30. november præsenterede Pieth en 40 siders rapport, der skal være afsæt for komitéens kommende arbejde.

Mark Pieth understregede her, at komitéen kommer til at arbejde fremadrettet, og at den derfor ikke vil undersøge fortidens synder i FIFA. Andre må ifølge Mark Pieth tage sig af den del, da han afviser, at det er muligt for at have fokus på begge dele samtidig.

Sammensætningen af hele komitéen bliver afgjort på FIFA's eksekutivmøde i midten af december.

Kurser med fokus på selve idrætten er i høj kurs blandt medlemmerne, viser Idans undersøgelse.

Idræt og fællesskab motiverer til uddannelse

Selv om de foreningsbaserede uddannelser og kurser bliver udfordret af et voksende uddannelsesudbud i den offentlige og den private sektor, har de stadig et stort potentiale, viser ny undersøgelse.

Af Henriette Bjerrum, Idrættens Analyseinstitut

Den organiserede idræts uddannelser spiller fortsat en central rolle, når det drejer sig om at kvalificere ledere og trænere til arbejdet i foreningslivet, selv om konkurrencen fra andre udbydere af idrætsuddannelser bliver hårdere.

Men der skal være fokus på de enkelte idrætter i den organiserede idræts kursus- og uddannelses tilbud, før kurserne for alvor tiltrækker deltagere. Ud over idrætten, motiverer deltagelse i det sociale liv og et bredt engagement i foreningen til at lære mere.

Det er nogle af konklusionerne på en undersøgelse blandt medlemmer af 23 foreninger i Aalborg, som Idan har lavet som led i en afdækning af motiver og barrierer for uddannelse i Danmarks Idræts-Forbunds foreninger.

Socialt aktive er mest kursusinteresserede

Undersøgelsen slår fast, at det især er medlemmer, der allerede har kursuserfaring, der er motiverede for at deltage i kurser, men at medlemmers motivation

for at deltage skærpes, hvis de er en del af foreningens sociale fællesskab.

Et eksempel er den klare sammenhæng mellem interessen for at tage på kursus og antallet af sociale arrangementer, som respondenterne har deltaget i inden for det seneste år. Jo flere sociale arrangementer de har deltaget i, jo større er sandsynligheden for, at medlemmer kan forestille sig at tage på kursus i foreningsregi. Figur 1 viser forskellen på kursusu villighed hos respondenter med og uden kursuserfaring.

fortsættes...

De deltog i undersøgelsen

- Medlemmer fra 23 foreninger i Aalborg
- I alt 1.226 respondenter
- 42,8 pct. havde været på kursus eller uddannelse i foreningsregi
- 41,9 pct. af respondenterne kunne forestille sig at tage på kursus i fremtiden. Blandt respondenter med kursuserfaring drejer det sig om 68,8 pct.
- 63,7 pct. var mænd, 36,3 pct. kvinder
- Svarprocenten var på 23 pct.

Foto: Steffen Depolo/Flickr

Professor kritiserer talentudvikling

Professor ved Malmö Högskola, Tomas Peterson, sætter spørgsmålstegn ved det svenske fodboldforbunds talentudviklingsprogrammer, som han mener udelukker alt for mange potentielle talenter.

I ungdomsårene fremstår spillerne med den hurtigste fysiske udvikling stærkest på banen og bliver som følge udvalgt til at deltage på ungdomslandsholdene.

Mange potentielle talenter bliver derfor fravalgt på et forkert grundlag, konkluderer Tomas Peterson på baggrund af et studie, hvor han har fulgt mere end 1000 spillere i årgang 1984 fra de var 13 år og frem, til de blev 25 år.

De spillere, som kommer ind i det, Tomas Peterson kalder 'systemet', får mulighed for god træning og for at spille med de bedste på ungdomslandsholdene. De skulle derfor have de bedste forudsætninger for at nå eliten. Men spillerne er udvalgt på det forkerte grundlag: Deres fysiske styrke, som giver spillere født først på året i en årgang en klar fordel.

Løsningen er ifølge Tomas Peterson helt at droppe ungdomslandsholdene og i stedet lægge en større del af talentarbejdet ud i foreningerne. Det giver kontakt til en større mængde spillere, som sikrer, at færre vælges unødigt fra, vurderer han.

Forskningsgruppe i sportmanagement

Syddansk Universitets (SDU) Institut for Ledelse og Virksomhedsstrategi har oprettet en ny forskningsgruppe i sportmanagement.

Forskningsgruppen 'Sport, Business, Politics and Mass Media' har et forskningsafsæt i sportens placering i krydsfeltet mellem det private erhvervsliv, den politiske verden og massemediernes, og den skal bl.a. se på konsekvenserne den øgede kommerialisering af sportsområdet i Danmark, massemediernes indflydelse og sponsoreres motiver for sponsorering.

På formidlingsiden er ønsket, at forskningsgruppen udkommer i internationale videnskabelige tidsskrifter inden for relevante områder, men samtidig er det målet, at forskningen skal udkomme på dansk gennem formidlingsartikler og analyser, så den forskningsbaserede viden når ud og kan bruges af sportens praktikere uden for det akademiske miljø.

Gruppen får base på Campus Slagelse og består af ph.d. Ulrik Wagner samt de tre ph.d.-studerende Lars Bo Hansen, Kasper Pedersen og Rasmus Nissen.

I udgangspunktet er der stor forskel på de to gruppers kursusvillighed, men forskellen udviskes i takt med, at respondenterne deltager i flere sociale arrangementer.

Andre positive faktorer for foreningsmedlemmernes motivation er, hvis de mener, at foreningen er vigtig for idrætsgrenens udvikling, hvis de dyrker konkurrence på højt niveau, og hvis de kender foreningens bestyrelse.

Desuden har medlemmernes rolle i foreningen og alder stor betydning for kursusvilligheden. Kigger man på roller, er trænere og ledere klart de mest kursusinteresserede. Igen er det idrætsinteressen, der driver værket for alle rolletyper. Kun 19 pct. af lederne har for eksempel været på lederkurser, mens mindst 34 pct. af dem har været på idrætsspecifikke trænerkurser. Således foretrækker langt de fleste respondenter kurser med primær fokus på idrætsspecifikke emner som teknik og taktik.

Aldersmæssigt er de yngste aldersgrupper mest villige til at tage på kurser/uddannelser i fremtiden. 50 pct. af de 16-19-årige og hele 53,9 pct. af de 20-29-årige respondenter angiver, at de kan forestille sig, at tage på kursus i fremtiden. Derefter falder den generelle kursusvillighed med alderen.

Barrierer for kursusdeltagelse

Undersøgelsen viser tydeligt, at motivationen for at deltage i uddannelse i foreningsregi har rod i gode og velfungerende foreninger.

Det kommer også til udtryk i nogle af de forklaringer, medlemmerne har på, hvorfor de ikke har været på kursus. Selv om mange foreninger er gode til at opfordre deres medlemmer til at deltage i kurser og uddannelser, er det hyppigste svar: 'Jeg er aldrig blevet spurgt'.

En anden barriere kan være noget så

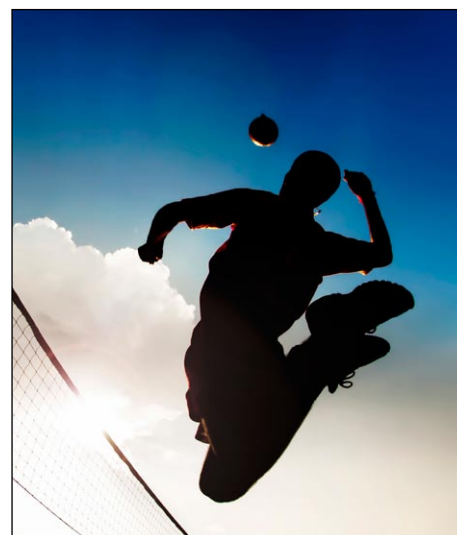

Foto: Colourbox

simpelt som viden om, hvor man skal finde kurser og uddannelser. Mens langt hovedparten af trænere og ledere ved, hvor de skal finde tilbuddene, angiver 35 pct. af de 'aktive medlemmer' med kursuserfaring, at de ikke ved, hvor de kan finde kursus- og uddannelses tilbud.

Endelig er der i sagens natur en del, som har andre prioriteter eller ikke har tid.

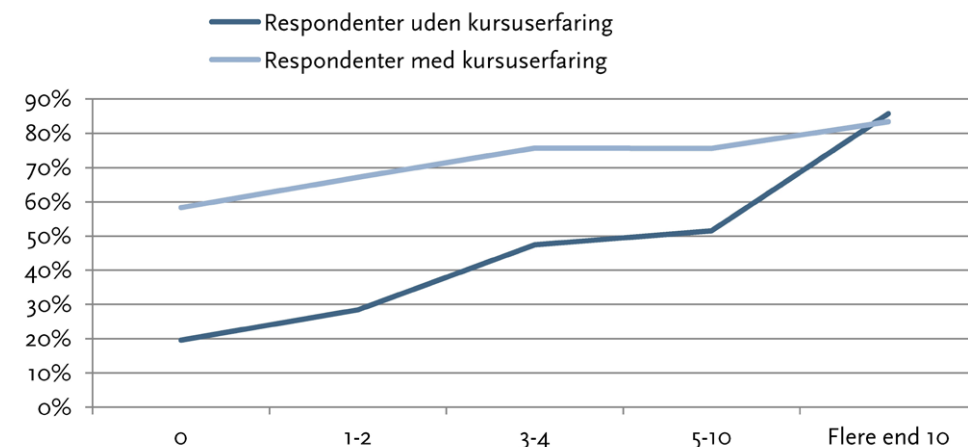
Perspektiver

Samlet set peger medlemsundersøgelsen på flere perspektiver og udviklingsmuligheder for uddannelsesområdet under Danmarks Idræts-Forbund med dets forbund og foreninger. Blandt andet:

- Hold foreningen og idræt i centrum. Sørg for at uddannelser og kursustilbud understøtter engagementet i idrætten og foreningen. Klubudvikling og fælles oplevelser kan øge fokus på uddannelse. Det er en styrke, når det kan foregå lokalt.
- Tænk i målgrupper. Kursustilbud kan i

fortsættes...

Figur 1: Sociale medlemmer er mere kursusvillige

Kursusvillighed fordelt på deltagelse i sociale arrangementer i foreningen pr. år og respondenter med og uden kursuserfaring (pct.)

Havelange trækker sig fra IOC

48 år som medlem af den Internationale Olympiske Komité (IOC) blev det til for den tidligere præsident for det internationale fodboldforbund FIFA, João Havelange, før han i begyndelsen af december valgte at trække sig.

Ifølge den engelske avis The Guardian kommer João Havelanges farvel til IOC netop nu, fordi han ellers stod til at blive suspenderet af IOC's etiske komité, der bl.a. har undersøgt João Havelanges medvirken i den såkaldte ISL-skandale, hvor han angiveligt skulle have modtaget bestikkelse.

Havelanges tilknytning til den store bestikkelsessag blev afsløret af det britiske BBC-program 'Panorama' sidste år i december, og efterfølgende igangsatte IOC interne undersøgelser.

Med Havelanges exit fra IOC er det samtidig farvel til det længstsidende medlem af IOC i organisationens historie.

Fysisk aktivitet styrker indlæringen

Det kan nu dokumenteres, at fysisk aktivitet fremmer indlæring i ordets brede forstand hos både unge og ældre.

Sådan lyder konklusionen, efter en konsensuskonference om fysisk aktivitet og læring blev afholdt i oktober af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning (KIF) i samarbejde med idrættens organisationer.

Her fremlagde ni forskere fra forskellige fag og discipliner på området og med afsæt i forskellige videnskabelige metoder forskningsresultater, der belyser sammenhængen mellem fysisk aktivitet og læring.

Efterfølgende diskuterede konference-deltagerne resultaterne og nåede frem til konklusionen om sammenhængen mellem fysisk aktivitet og læring.

Fremadrettet peger konsensuskonferencen på, at resultaterne bør få konsekvenser for f.eks. tilrettelæggelsen af undervisning på skoler og ungdomsuddannelser, planlægning af byrum og organisering af foreningers tilbud.

Men samtidig påpeger konferencen, at det er nødvendigt med mere viden om bl.a., hvilke aktiviteter og omgivelser der virker.

højere grad tilpasses både efter alder, roller og interesser. Der er gode muligheder for at satse på de helt unge, ligesom der ligger en ressource i de engagerede medlemmer over 60 år.

- Synlighed og kommunikation. Der kan eksperimenteres med kommunikationsformer målrettet de forskellige målgrupper. Sæt især fokus på tidligere kursusdeltagere.
- Afsøg nye behov? Blandingen af frivillige og ansatte i foreningslivet kan skabe behov for nye typer af kurser,

ligesom det kan overvejes, om der skal arbejdes på at skabe en offentlig træneruddannelse for de idrætsgrene, der har tradition for fuldtidsansatte trænere.

Medlemsundersøgelsen om motiver, motivation og barrierer for at deltage i kurser og uddannelser i foreningsregi er udført af Idrættens Analyseinstitut for Danmarks Idræts-Forbund og indgår som delrapport 2 i tre udgivelser om uddannelse (november 2011). Hent alle tre rapporter på ldan.dk.

Foreningsmedlemmer roser trænerens arbejde

Der er stor tilfredshed med trænerens kvalifikationer, kompetencer og seriøsitet blandt medlemmerne i foreningslivet.

Resultater fra medlemsundersøgelsen om motiver, motivation og barrierer for at deltage i kurser og uddannelser i foreningsregi, som Idan har lavet for DIF, viser, at medlemmerne mener, at trænerne er engagerede og tager deres opgave alvorligt.

Stillet over for ti positive udsagn om deres trænere svarer over 75 pct. af respondenterne, at de er enige i udsagnene. Størst enighed er der om, at trænerne/instruktørerne er engagerede og tager deres opgave alvorligt, at de er dygtige til deres egen sport, og at de er fagligt dygtige.

Den store enighed om, at trænerne er engagerede og tager deres opgave alvorligt, er vigtig i forhold til tilfredsheden med trænerne. Samme udsagn er nemlig blandt de tre egenskaber, som respondenterne markerer som de vigtigste hos trænerne: At de er:

- gode til at lære fra sig
- gode til at tilrettelægge og tilpasse træningen

- engagerede og tager deres opgave alvorligt

Trænerne kommer ikke sovende til den store anerkendelse, som medlemmerne giver udtryk for. Undersøgelsen viser, at trænerne er den gruppe, der har mest kursuserfaring, typisk fra trænerkurser. 60,8 pct. har været på kursus/uddannelse i løbet af de sidste to år og er samtidig den gruppe, der er aller mest motiveret for at tage på kurser/uddannelser i fremtiden. Det er også trænerne, der på undersøgelsestidspunktet har flest konkrete kursusplaner. Trænerne foretrækker ikke overraskende idrætsspecifikke kurser med fokus på teknik og taktik.

Ud over den store anerkendelse af trænerens kvalifikationer og kompetencer i hverdagens foreningsliv er mange medlemmer opmærksomme på trænerens høje uddannelsesniveau. Kun 3 pct. af respondenterne er sikre på, at deres trænere/instruktører ikke har været på kursus, 37,2 pct. ved det ikke, mens 59,8 pct. af respondenterne ved, at deres trænere har taget kurser og uddannelse for at dygtiggøre sig.

HBj

Tabel 2: Medlemmerne er positive over for trænerne

Udsagn om trænerne i foreningerne	Respondenter, der er 'enig' eller 'delvist enig'
Engagerede og tager deres opgave alvorligt	93,1 %
Dygtige til deres egen sport	91,2 %
Fagligt dygtige	87,6 %
Gode til at tilrettelægge og tilpasse træningen til mig og mine holdkammerater	85,3 %
De viser folk respekt og er gode til at kommunikere med alle	85,2 %
Gode til at lære fra sig	85,2 %
De skaber et godt miljø i klubben (både til træning og socialt)	83,3 %
Gode rollemodeller i foreningen	80,5 %
De inddrager deltagerne og er gode til at coache mig og mine holdkammerater	78,3 %
Gode til at anerkende min og andres indsats	77,4 %

NYT I IDANS VIDENSBANK**Idrætsrelaterede uddannelser og kurser i Danmark**

Rapporten er en kortlægning af idrætsrelaterede uddannelser og kurser i både den offentlige og private sektor i Danmark.

Henriette Bjerrum, Idrættens Analyseinstitut, november 2011.

Idrættens uddannelses- og kursusbehov set fra medlemmernes perspektiv

Rapporten er en medlemsundersøgelse blandt 23 ålborgensiske foreningers medlemmer, der afdækker motiver, motivation og barrierer for at deltage i kurser og uddannelse i foreningslivet.

Henriette Bjerrum, Idrættens Analyseinstitut, november 2011.

Fremtidens uddannelser og kurser i idrætten. Perspektiver og anbefalinger

Rapporten tegner de overordnede perspektiver og anbefalinger for fremtidens idrætsrelaterede uddannelser og kurser.

Henriette Bjerrum, Idrættens Analyseinstitut, november 2011.

Download eller find links til rapporterne i vidensbanken på idan.dk.

RUNDT OM IDAN**Idan holder juleudsalg**

En lang række af Idans bøger og rapporter om forskellige aspekter af idrætten kan bestilles til stærkt nedsat pris resten af året.

Den mest omfattende opslagsbog om danskernes motions- og sportsvaner nogensinde er blandt de rigtig gode tilbud i Idans omfattende juleudsalg af bøger og rapporter.

Bogen 'Sport og motion i danskernes hverdag', som indeholder en lang række konkrete oplysninger om befolkningens valg af idrætsgrene, faciliteter og betydningen af forskellige forhold i hverdagen kan året ud erhverves for bare 100 kroner som et af mange tilbud i Idans juleudsalg af bøger og rapporter.

Idan har udgivet over 30 bøger og rapporter, siden instituttets etablering i 2005. Som et fast princip stiller Idan altid rapporterne til rådighed for offentligheden til gratis download – en sjælden gang dog med en vis tidsforskydning.

Men ofte er det rart for forvaltninger, studerende eller uddannelsesinstitutioner at have rapporterne tilgængelige i trykt form, og den mulighed eksisterer nu til attraktive priser.

De angivne priser på bøger og rapporter er inkl. moms, men ekskl. forsendelse (porto). I tilbudsperioden er forsendelse gratis ved køb for over 400 kroner.

Se en oversigt over Idans bøger og rapporter, og bestil udgivelser på idan.dk.

Er idrætssektorens uddannelser på vildspor?

Kommentar: Eksplosionen i antallet af idrætsrelaterede uddannelser og universiteternes stigende orientering mod sundhed kan paradoksalt nok efterlade en generation af studerende på området uden de kvalifikationer, idrætssektoren får brug for i fremtiden.

*Af Henrik H. Brandt,
direktør i
Idrættens Analyseinstitut*

Som det fremgår af dette nyhedsbrev, er det turbulente tider på det idrætsrelaterede uddannelsesmarked i Danmark.

Universiteternes idrætsinstitutter går sundhedsvejen med et stadigt stigende optag af idrætsinteresserede studerende, mens nye korte eller mellemlange uddannelser på det erhvervsfaglige eller merkan- tile område i de kommende år vil sprøjte studerende ud på arbejdsmarkedet, hvor de vil lede efter beskæftigelse i idrætsfaciliteter, sportsklubber eller hos kommercielle udbydere af idræt.

De største udbydere af idrætsrelaterede uddannelser er fortsat idrætsorganisationer som DIF, DGI, Firmaidrætten og specialforbundene, der hvert år sender tusindvis af frivillige ledere, trænere og idrætsaktive på kortere kurser. Men den organiserede idræt oplever samtidig øget konkurrence fra rent private udbydere af eksempelvis instruktør- og coachingud- dannelser og et stigende, til dels selvskabt, pres for en formalisering af uddannelses- tilbuddene i det, der bedst kan beskrives som et sandt virvar af uddannelsesmulig- heder i hele idrætssektoren.

Idans kortlægning 'Idrætsrelaterede uddannelser og kurser i Danmark' dokumenterer den hektiske udvikling på det idrætsrelaterede uddannelsesmarked, hvor man i dag kan tælle antallet af studerende, der drømmer om at gøre forskellige former for idrætsrelaterede uddannelser til en fremtidig karrierevej, i tusinder.

Ukoordineret udvikling

Det stærkt stigende antal tilbud på det idrætsrelaterede uddannelsesmarked afspejler de senere års generelle udvikling

i hele idrætssektoren, hvor foreningernes tilbud i stigende grad er udsat for konkurrence fra kommercielle udbydere af idræt og stigende forventninger fra offentlige instanser om, at idrætten skal bidrage til at løse velfærdsopgaver og skabe vækst og jobmuligheder i samfundet.

Det er kun naturligt, at antallet af ud- dannelses tilbud målrettet løsningen af velfærdsopgaver i samfundet med fokus på sundhed og fysisk aktivitet er i stærk stigning, men er denne udvikling fulgt op af tilsvarende overvejelser om, hvordan de idrætsrelaterede uddannelser og idrætten i fremtiden skal indgå i det mere formelle sundhedssystem?

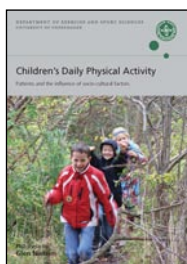
I lyset af den tiltagende kommerialisering og professionalisering af idrætssektoren er det heller ikke unaturligt, at mange professionshøjskoler og erhvervsskoler ser et marked i at udbyde uddannelser i eksempelvis fitness, events, sportsma- nagement eller forskellige former for drift og ledelse af idrætsfaciliteter fra golfbaner til idrætshaller.

Men det er ikke nødvendigvis hensigts- mæssigt, at udviklingen i den samlede uddannelsessektor sker så fuldstændig tilfældigt og ukoordineret, som det har været tilfældet i de seneste 10-15 år.

Rent ud sagt er det svært ikke at få det indtryk, at mange nye uddannel- sestilbud og det stærkt forøgede optag af studerende på idrætsinstitutter og professionshøjskoler i mange tilfælde er styret af taxametertænkning på de enkelte uddannelsesinstitutioner eller lokalpoli- tiske overvejelser om at 'holde de unge på egnen' ved hjælp af attraktivt lydende uddannelses tilbud, hvor ungdommen kan udleve deres drømme om at blive den nye 'Don Ø'.

Mange tiltag er naturligvis positive og velmente forsøg på at opfylde en reel efterspørgsel på nye uddannelser, men spørgsmålet er, om de studerendes rimelige forventning om kvalitet i under- visningstilbuddene og efterfølgende reelle

fortsættes...

Children's Daily Physical Activity

D 17. oktober forsvarede Glen Nielsen sin ph.d.-afhandling om sociale, økonomiske og kulturelle vilkårs betydning for børns daglige fysiske aktivitet.

Afhandlingen består af fem engelske og en dansk artikel. Artiklerne er baseret på resultaterne fra Ballerup-Tårnby projektet, hvor børns niveau af fysisk aktivitet blev målt i 0. klasse og tre år senere i 3. klasse. De fysiske målinger på børnene blev kombineret med spørgeskemaundersøgelse til børnene og deres forældre om børnenes hverdagsliv og forældrenes socio-økonomiske situation. 518 børn fra 18 forskellige skoler deltog i projektet.

Artiklerne behandler børns adgang til foreningsbaseret idræt, kønsforskelle i forhold til fysisk aktivitet, forskelle på børn med og uden anden etnisk baggrund end dansk samt ser på skolelegepladsernes indretning sammenholdt med børnenes daglige fysiske aktivitet.

Henriette Bjerrum

Children's Daily Physical Activity

Glen Nielsen

Institut for Idræt, Københavns Universitet

271 sider

Pris kr. 100,00

Nyhedsbrevet Overblik
Nummer 44 - 6. december 2011

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

Foto: Colourbox

I de senere år er antallet af idrætsrelaterede uddannelser eksploderet, men uden overordnede overvejelser om idrætssektorens udvikling.

karrieremuligheder i idrætssektoren har vejet tungt nok i overvejelserne bag mange af de nye uddannelses tilbud?

Overblikket over uddannelsesbehov i sektoren og sammenhængen mellem de mange nye uddannelses tilbud og den underliggende forskningsindsats og krav til lærerkræfternes viden og kvalifikationer synes at være fraværende. Såvel ministerier som idrætsforskningen og de idrætsorganisationer, der i praksis erstatter fraværet af en overordnet statslig idrætspolitik, synes at være taget på sengen af den eksplosive udvikling.

Giver det f.eks. mening, at alle idrætsuddannelser på universiteterne i større eller mindre grad går sundhedsvejen, mens kvalifikationer på områder som idrætspolitik, faciliteter, events, organisation, medier, kommunikation, kommercielle kompetencer og teknologi osv. bliver stadig vigtigere i store dele af idrætssektoren?

Behov for uddannelsesdebat

Samfundet er på vej ind i en epoke med store demografiske og økonomiske udfordringer på idrætsområdet. Idrætten er i den sammenhæng en af de sektorer, der for en relativt lav pris kan levere oplevelser, sammenhængskraft, sundhed og muligvis også fremtidige jobs og indtægtsmuligheder.

Men samtidig risikerer en overdreven formalisering, professionalisering og målrettet 'nyttiggørelse' af hele idrætsområdet at sætte den danske tradition for frivillighed og folkeligt engagement i idrætssektoren under pres.

Derfor er der al mulig grund til at tage et overordnet blik på eksplosionen på det idrætsrelaterede uddannelsesområde og diskutere, om kvaliteten, udbuddet og den forskningsmæssige viden, som de mange uddannelses tilbud bygger på, er optimal.

Vi trænger til en debat om, hvorvidt alle de offentlige midler og såmænd også bevillinger fra private fonde, der bruges på idrætsrelateret uddannelse og forskning, anvendes på bedste måde. Forsker og uddanner vi i det rigtige – eller ligger væsentlige dele af det fundament, som fremtidens idrætsrelaterede uddannelser bør bygge på snarere udforsket hen?

Hermed forsøger vi at give bolden op til en debat om udviklingen i idrætsrelateret forskning og uddannelse i det danske samfund.

Vi kan ikke tillade os at føre tusindvis af unge på uddannelsesmæssigt vildspor, fordi vi ikke har gjort os tilstrækkelige tanker om fremtidens behov i idrætssektoren.

Invitation

Har man lyst at kommentere dette indlæg og give sit syn på udviklingen i idrætsrelateret uddannelse og forskning, kan man sende sin kommentar til idan@idan.dk mærket 'uddannelse'.

Vi vil samle evt. kommentarer i en temasektion på Idan.dk.

Idan vil samtidig lægge op til en debat om fremtidens idrætsrelaterede uddannelser på en konference i Aalborg den 18. september 2012. Reservér datoen.